

Comisiwn
Cydraddoldeb a
Hawliau Dynol

Equality and
Human Rights
Commission

Jayne Bryant AS

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Trwy e-bost yn unig

Oddi wrth: Martyn Jones DR YH,
Cadeirydd Dros Dro, Pwyllgor y
Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau
Dynol yng Nghymru

Ein cyf: 20240307BryantCymreag

Dydd Iau 07 Mawrth 2024

Annwyl Jane Bryant,

Trais yn erbyn menywod a merched

Rwy'n ysgrifennu i dynnu eich sylw at ein hadroddiad cynhwysfawr, a gyhoeddwyd heddiw, yn dadansoddi perfformiad Llywodraethau'r DU a Chymru o ran cynnal Confensiwn Istanbwl. Yn benodol, hoffem dynnu sylw at rai o'i argymhellion sy'n berthnasol i Lywodraeth Cymru. Rydym wedi cyhoeddi [ein dadansoddiad o gonfensiwn Istanbwl](#) ar ein gwefan.

Confensiwn Istanbwl

Fel y gwyddoch, cadarnhaodd Llywodraeth y DU Gonfensiwn Cyngor Ewrop ar Atal a Goresgyn Trais yn erbyn Menywod a Thrais Domestig ('Confensiwn Istanbwl') ym mis Gorffennaf 2022. Croesawyd y cam pwysig hwn gennym. O'r herwydd, mae Llywodraethau'r DU a Chymru bellach wedi'u rhwymo gan gyfraith ryngwladol i amddiffyn menywod a merched rhag trais. Mae hyn yn cynnwys gweithgareddau atal, erlyn y rhai sy'n gyfrifol, a diogelu goroeswyr.

Arndale House, The Arndale Centre
Manchester, M4 3AQ

equalityhumanrights.com

Mae ein hadroddiad wedi'i gyflwyno i gefnogi gwerthusiad arbenigwyr Cyngor Ewrop ar drais yn erbyn menywod a merched ('GREVIO') o weithrediad y Confensiwn.

Fel Sefydliad Hawliau Dynol Cenedlaethol statws A, rydym wedi darparu ein dadansoddiad annibynnol ar gydymffurfiaeth â'r Confensiwn, ac argymhellion ar gyfer newid, i gefnogi asesiad GREVIO, gan gynnwys drwy gyfarfod â'r arbenigwyr ym mis Ionawr 2024. Mae'n bleser gennym rannu ein hadroddiad â chi heddiw, sy'n adlewyrchu'r rhaglen waith hon.

Yn seiliedig ar ein dadansoddiad, rydym yn croesawu targedau uchelgeisiol y ddwy lywodraeth i wella diogelwch menywod a merched, a'u ffocws ar ysgogi gwelliannau. Fodd bynnag, mae gwaith i'w wneud o hyd i wireddu'r targedau hyn i fenywod a merched. Rydym yn amlinellu rhai o'n hargymhellion yma.

Mesur cynnydd

Er mwyn hwyluso gwelliannau i ddiogelwch menywod a merched, rydym yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi dangosyddion newydd i fesur cynnydd wrth weithredu ei strategaeth trais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol bresennol yn ddi-oed. Gan na chyhoeddodd Llywodraeth Cymru unrhyw wybodaeth gynhwysfawr am gynnydd yn erbyn ei dangosyddion ar gyfer 2019, rydym o'r farn ei bod yn flaenoriaeth i Lywodraeth Cymru fabwysiadu mwy o ffocws ar gyflawni a thryloywder.

Cefnogaeth i blant sy'n ddiodefwr trais

Mae ein hadroddiad yn ystyried profiad merched o drais ac yn mynegi ein

pryderon am y diffyg cymorth therapiwtig arbenigol sydd ar gael i blant sy'n ddioddefwyr trais. Rydym yn nodi argymhelliad yr Ymchwiliad Annibynnol i Gam-drin Plant yn Rhywiol (IICSA) y dylai llywodraethau'r DU a Chymru gyflwyno gwarant y bydd plant sy'n ddioddefwyr cam-drin rhywiol yn cael cynnig cymorth therapiwtig arbenigol ac achrededig. Nid yw hyn wedi'i weithredu, er gwaethaf ymchwil sy'n dangos bod ymyriadau cynnar yn effeithiol o ran lleihau effaith cam-drin plant yn rhywiol ac atal problemau iechyd meddwl sylweddol yn ddiweddarach mewn bywyd.

Rôl ysgolion

Mae ein hadroddiad hefyd yn trafod rôl bwysig ysgolion a chwricwla addysgol o ran atal trais yn erbyn menywod a merched yng Nghymru. Mae'n disgrifio tystiolaeth o effaith rhywiaeth ac agweddau rhagfarnllyd mewn ysgolion.

Rydym yn croesawu cynllun gweithredu aflonyddu rhywiol rhwng cymheiriaid a gyhoeddwyd yn ddiweddar gan Lywodraeth Cymru ond yn nodi nad oes amserlenni wedi'u neilltuo ar gyfer camau gweithredu.

Byddem yn hapus i gyfarfod i drafod y materion hyn ymhellach, ac yn eich gwahodd i ystyried ein hadroddiad, a'i argymhellion ar gyfer newid, yn ofalus.

Yr eiddoch yn gywir,

Martyn Jones DR YH

Arndale House, The Arndale Centre
Manchester, M4 3AQ

equalityhumanrights.com

Cadeirydd Dros Dro

Pwyllgor y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol yng Nghymru |

Arndale House, The Arndale Centre
Manchester, M4 3AQ

equalityhumanrights.com